

Jak začít

- Začít nakupovat „zeleně“ lze kdykoliv - i v malém.
- Může jít o propracovanou komplexní strategii, ale i malé a postupné krůčky se počítají.
- Klíčová je vždy podpora vedení a široká informovanost mezi všemi zaměstnanci.
- Je velmi užitečné zakotvit přijatá opatření v závazné vnitřní směrnici.

Kam pro radu

www.zeleneuradovani.cz

Stránky jsou věnovány ekologicky šetrnému provozu a uvádějí podrobná kritéria snadno využitelná pro zelené nakupování nových výrobků či služeb.

www.zelenenakupovani.cz

Stránky o zeleném nakupování ve státní správě podle Usnesení vlády č. 465/2010.

www.ekoznacka.cz

Stránky národního programu environmentálního značení obsahují kompletní seznam certifikovaných výrobků a požadavky pro udělení ekoznačky Ekologicky šetrný výrobek a Ekoznačky EU.

Nabídka Agentury pro ekologicky šetrné výrobky

- S dotazy, které se týkají zeleného nakupování, se můžete obracet i na Agenturu pro ekologicky šetrné výrobky.
- Poradíme vám, jak začít a v čem může být zelené nakupování užitečné ve vašem konkrétním případě.
- Poradíme vám, jak a podle čeho ekologicky šetrnější výrobky a služby vybírat.
- Můžeme vám pomoci i se zaváděním pravidel provozu šetrnějšího k životnímu prostředí.

Kontakt

CENIA,
česká informační agentura životního prostředí

Litevská 8
100 05 Praha 10
Tel.: 267 225 347
ekoznacka@cenia.cz
www.ekoznacka.cz
www.cenia.cz

ZELENÉ NAKUPOVÁNÍ

Ekologicky šetrné výrobky pro úřady a firmy

Zelené nakupování

O co jde?

Nakupovat zeleně znamená brát ohledy na dopad používání vybraných výrobků a služeb na životní prostředí a současně na jejich zdravotní nezávadnost. Přednostně se nakupují produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí a zdraví v celém jejich životním cyklu je co nejmenší. Jde vlastně o to vybírat si ekologicky šetrnější varianty produktů a služeb, které organizace ke svému provozu potřebuje. Důležitými kritérii jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiálová a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli a podobně. Výrobky a služby s ekoznačkou takové požadavky splňují.

Podrobné informace, směrnice s kritérii a úplný seznam certifikovaných produktů najdete na stránce www.ekoznacka.cz.

Nabídka ekologicky šetrnějších variant výrobků a služeb na trhu je v současnosti dostatečně široká, aby pokryla poptávku „zeleně“ nakupujících organizací, např. městského úřadu, soukromé firmy či školy. V současnosti je to přes 400 produktů od více než 100 firem a řada dalších s Ekoznačkou EU. A jejich počet stále roste.

Přednosti zeleného nakupování

- Šetří životní prostředí a lidské zdraví.
- Šetří náklady.
- Vytváří pozitivní obraz instituce pečující o životní prostředí a zdraví svých zaměstnanců i klientů.
- Poslouží jako příklad dobré praxe pro ostatní organizace, kterým ukazuje, že začlenit principy trvalé udržitelnosti do činností úřadu nebo firmy je reálné a neznamená zvýšení provozních nákladů.
- Podporuje rozšíření nabídky ekologicky šetrnějších výrobků a služeb na trhu.
- Podílí se na preventivní ochraně životního prostředí.
- Umožňuje efektivně využívat energii a materiál.
- Podporuje místní ekonomiku přednostním využíváním místních zdrojů.
- Umožňuje zohlednit etické, sociální a zdravotní aspekty.

Hlavní principy

V jakých činnostech se dá uplatnit?

- nakupování kancelářského papíru (kancelářský papír, formuláře, obálky, šanony, organizéry atd.)
- obstarávání kancelářských potřeb
- zařizování interiéru (nábytek, podlahové krytiny, náterové hmoty, textil)
- doprava
- energie (nákup elektřiny, plynu, pohonných hmot)
- odpadový management
- úklid a čištění
- kancelářská technika a další elektrospotřebiče
- úspory pitné vody
- stravování
- stavební materiály a služby

Praktické příklady

- V tiskárnách a kopírkách je možné přednostně používat recyklovaný papír. Recyklovaný papír se k tisku běžně používá např. na Ministerstvu životního prostředí nebo České inspekci životního prostředí.
- U kancelářských potřeb upřednostňování výrobků s vysokou trvanlivostí, které neobsahují organická rozpouštědla a mají vyměnitelné součásti (např. náplně).
- Zohlednění energetické úspornosti a emisí při výběru kancelářské techniky. Užitečnými vodítky jsou kromě ekoznaček např. označení Energy Star a TCO.
- Při zařizování interiéru upřednostňování materiálů s nízkými emisemi těkavých látek a dále nátěrových hmot ředitelných vodou.
- Omezení používání chemických přípravků při úklidu na nutné minimum. Upřednostňování koncentrátů s ekoznačkou. Používání utěrek a mopů z mikrovláken.
- Nakupování zboží s certifikátem Fair Trade, který zaručuje, že při jejich výrobě nebyla zneužita dětská práce.
- Nakupování místních potravin, které nemusely být převáženy na dlouhou vzdálenost.

Podpora

Nakupování s ohledem na životní prostředí nachází podporu v dokumentech na národní a mezinárodní úrovni. Usnesení ze Světového summitu o udržitelném rozvoji v Johannesburgu v roce 2002 i 6. akční program EU pro životní prostředí zmiňují nakupování ve veřejném sektoru podle environmentálních kritérií. V České republice platí usnesení vlády č. 465/2010, které doporučuje státní správě při nákupech upřednostňování ekologicky šetrnějších výrobků. Ústředním orgánům státní správy navíc ukládá nakupovat podle zvláštních metodik pro zelené nakupování (viz www.zelenenakupovani.cz).

Malé nákupy

Při výběru zboží se řiďte údaji od výrobce, včetně informací na obalu. Hledejte ekoznačky, např. Ekologicky šetrný výrobek nebo Ekoznačku EU.

Velké nákupy

Při nákupech ve velkém je možné opřít se o zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Ten jako základní hodnotící kritérium při porovnávání nabídek dovoluje použít kromě nejmenší nabídkové ceny i ekonomickou výhodnost nabídky, která zahrnuje i provozní dopady a náklady. Dále mezi dílčími kritérii zákon umožňuje zohlednit požadavky týkající se vlivu poptávaných výrobků či služeb na životní prostředí. Je tedy možné odkázat se ve vyhlášení veřejné zakázky a v zadávací dokumentaci na směrnice s kritérii pro udělení certifikátu některého z programů environmentálního značení produktů, např. Ekologicky šetrný výrobek, Ekoznačka EU a další.